

NVE v/ Torgrim Skogheim
[Postadresse]
[Postnummer og poststed]

Dato: 23.06.2025
Vår referanse: AEN-S56901
Dokumentansvarlig: Ellinor Borgi
Deres referanse: 202317694

Stemmen transformatorstasjon mm. – kommentarer til innspill på høringen

Det vises til oversendelse fra NVE hvor dere ber om at innspillene i forbindelse med høring av Stemmen transformatorstasjon og koblingsstasjon, omlegging av regionalnett samt elektriske anlegg i N01 Utilities sitt næringsområde ved Støleheia, kommenteres av søker(ne). Frist for å komme med kommentarer er 23.06.25.

Under følger Glitre Nett sine kommentarer til innspillene.

Kristiansand kommune

Kommunen er positive til etableringen. Det har underveis i prosessen vært god dialog mellom kommunen og aktørene. De påpeker viktigheten av at linje og mastepunkter etableres i randsonen av de regulerte næringsarealene for minst mulig båndlegging. Dette gjelder særlig Glitre Nett.

Kommentar:

Innspillet tas til orientering.

Vennesla kommune

Kommunen er positive til etableringen. Dette er et område som allerede er sterkt påvirket av industri og infrastruktur. Tiltakene er i stor grad innenfor regulerte arealer.

De forutsetter tilbakeføring av midlertidige anleggsarealer til lik eller bedre tilstand.

Anleggsperioden og arbeider må tilpasses viktige naturverdier, f.eks. hekketid. Anleggsarbeider må ikke medføre forurensning.

Det må undersøkes for sulfid/sure bergarter. Dette gjelder også mht. vannmiljøet.

Gjeldende reguleringsplaner må oppdateres med arealformål og hensynsoner i tråd med det som etableres.

Norconsults forslag til avbøtende tiltak mht. natur, landskap og kulturmiljø må følges. Det må bygges så skånsomt som mulig for minst fysisk og visuell påvirkning.

Det må etableres grønnstruktur på stasjonsområdene.

Utfartsparkering i nord må ivaretas.

Kommentar:

Glitre Nett vil tilbakeføre midlertidige tiltak i henhold til gitt konsesjon. NVEs veileder nr. 2/2021 om terrengbehandling vil følges.

Anleggsperioden vil så langt det er mulig tilpasses naturverdier og særlig hekketider. Detaljprosjekteringen vil vurdere begrensninger i anleggsgjennomføringen.

Kristiansand kommune er nylig kartlagt mht. bergarter (NGU 2025). Det er ikke gjort indikasjonsfunn på Støleheia mht. sulfid. Kartmateriale indikerer heller ikke at dette er tilfellet i tilgrensede arealer i Vennesla kommune. Jf. også N01 Utilities AS kommentar vedr. sulfid. For Glitre Nett sin del vil heller ikke feste av mastepunkter ikke være forbundet med stor risiko mht. tiltak i sulfide bergarter. Dette utgjør små inngrep i terrenget. Kablene som legges i Vennesla kommune blir i hovedsak ført i eksisterende vei/ veikant. Det anses ikke nødvendig å gjøre videre undersøkelser.

Oppdatering av gjeldende reguleringsplaner kan vurderes mellom kommunen og grunneier(e) i etterkant av utbyggingen.

Glitre Nett ser at de mest sårbare funnene er knyttet til omlegging av luftspennet mellom Stemmen/Kristiansand og Krossen. Natur- og miljøfaglig kompetanse vil bli trukket inn i forbindelse med detaljprosjektering og anleggsgjennomføringen for mest mulig skånsomme tiltak i naturtyper eller for å hensynta rødlistearter. Det presiseres at lave master vil ha behov for bredere ryddegater, noe som igjen er uheldig for naturmiljøet. Det vil være fokus på fremmede arter når det etableres kabler ved eksisterende Kristiansand transformatorstasjon.

Grønn utforming av stasjonsområdet kan vurderes, men det påpekes at vedlikehold og sikkerhet må prioriteres.

Arealene hvor det er planlagt utfartsparkering vil i liten grad bli berørt. Noe midlertidige begrensninger kan forekomme i anleggsperioden.

Statsforvalteren i Agder

De mener søknadene samlet sett er mangelfulle for vurdering av konsekvensene for klima og miljø, feil bruk av metodikk og 0-alternativ, og det mangler en vurdering av samlet belastning for utbyggingene.

Spesifikt til Glitre Netts søknad;

Med utgangspunkt i at 0-alternativet inkluderer gjeldende reguleringsstatus mener de at dette gir et til dels ufullstendig bilde. Særlig gjelder dette den nye linjeføringen Stemmen – Krossen som vil berøre flere naturtyper.

Kommentar:

Glitre Nett vil presisere at Støleheia er blitt etablert som et knutepunkt for kraft og kraftkrevende industri, med de påvirkningene som dette har medført for natur og landskap. Området er under utvikling i henhold til gitte tillatelser etter plan- og bygningsloven. I denne saken mener Glitre Nett at det må være relevant å ta med gjeldende reguleringsplaner i 0-alternativet. Støleheia er under utbygging og er ikke omfattet av «sovende» eller gamle urealiserte reguleringsplaner. Metodikkbeskrivelsen til M-1941 støtter at reguleringsplaner i enkelte tilfeller kan inngå i 0-alternativet.

Videre viser vi til at det er gjennomført flere kartlegginger av «ikke-prissatte-tema» over de siste 10-årene på Støleheia. Vi mener derfor det er tilstrekkelig dokumentasjon og kunnskap for arealene. Samlet sett er vi ikke enige i at søknadene gir et ufullstendig bilde av konsekvensene for klima og miljø på grunn av at det ikke er gjennomført full ny kartlegging og at 0-alternativet inneholder gjeldende reguleringer og tiltak etter plan- og bygningsloven.

Det er et poeng at den samlede belastningen (nml § 10) ikke er vurdert samlet for de tre søknadene. Dette mener vi hører til NVE sitt vurderingsansvar i saken.

Spesifikt for Glitre Nett;

Mht. naturforekomsten NA04 vil videre prosjektering kunne begrense omfanget av inngrep, både med plassering av mastepunkt og vurdering av nødvendig ryddebelt. Det samme gjelder LØ01 som er et daldrag som vi krysser over. Ellers holder vi oss utenfor angitte naturverdier. Det presiseres at lave master vil ha behov for bredere ryddegater, noe som igjen er uheldig for naturmiljøet.

Vi vil ha fokus på fremmede arter ved legging av kabler i nord/ eksisterende veiarealer.

Agder fylkeskommune

Positive til etableringen, men oppfordrer til at tiltakene blir gjennomført hensynsfullt mht. landskap, natur, miljø og friluftsliv.

De ber om å få oversendt detaljerte planer for mastepunkter, adkomstveier, riggplasser og fysiske inngrep for å ivareta kulturminnehensyn.

De viser til statlig sikret friluftsområde og utfartsparkeringen, som er allment tilgjengelig, må beholdes.

Oppfordrer om ivaretagelse av vannmiljøet og unngå forringelse av produksjonsområde for fisk og andre vannlevende organismer.

Ber om at det stilles krav til grønnstruktur på transformatorstasjonene.

Ber om koordinering av mastepunkter, linjetraseer og arbeider knyttet til fylkesveier.

Kommentarer:

Detaljprosjekteringen vil etterstrebe å ivareta natur, miljø, landskap og kulturminner. Natur- og miljøfaglig kompetanse vil bli trukket inn i videre prosess. Det presiseres at lave master vil ha behov for bredere ryddegater, noe som igjen er uheldig for naturmiljøet.

Arealene hvor det er planlagt utfartsparkering vil i liten grad bli berørt. Noe midlertidige begrensninger kan forekomme i anleggsperioden.

Glitre Nett har ikke konsesjonssøkt tiltak som kommer i direkte konflikt med vannforekomster. Det vil detaljprosjektertes mht. ivaretagelse av omkringliggende vannforekomster. Det vil stilles krav til anleggsgjennomføring mht. tiltak for å hindre forurensning.

Grønn utforming av stasjonsområdet kan vurderes, men det påpekes at vedlikehold og sikkerhet må prioriteres.

Glitre Nett har ikke konsesjonssøkt tiltak som vil være i konflikt med fylkeskommunale veiarealer. Veieler vil kontaktes ved behov.

Statens vegvesen

De har ingen vesentlige merknader, men de minner om at det må søkes etter veglova og forskrift dersom tiltak berører vegarealer.

Kommentar:

Glitre Nett sine konsesjonssøkte tiltak vil ikke berøre veiarealer tilhørende Statens vegvesen.

Electric City Property

De er utviklingsaktører på Støleheia for flere av de delområde i de to ulike reguleringsplanene.

De viser til at det har vært god dialog med både Glitre nett og Statnett. Deres interesser er ivaretatt.

Kommentar:

Innspillet tas til orientering.

Motvind Norge

De mener konsekvensene av Ny Stemmen transformatorstasjon ikke er godt nok utredet. De stiller spørsmål med de samfunnsøkonomiske konsekvensene:

- Samfunnsøkonomiske konsekvenser som strøm og nettpriis for 2000 GW til datasenter er ikke kjent
- Konsekvensene av 14-15 TWh varme fra datasenteret til luft eller vann er ikke kjent
- Det er tatt med tilknytning til havvind, noe som er lite sannsynlig at det vil behov for
- Samfunnsøkonomiske konsekvenser er ikke utredet.
- De totale klimagassutslippene er ikke redegjort for.
- Det er planlagt bygget i myr
- Beredskapsvurdering er ikke gjennomført, det er uforsvarlig at Statnett ikke har vurdert andre risikoområder som bl. annet omtalt i «NOU 2023: 17 og Totalberedskapskommisjonens anbefalinger.»

Kommentar:

Glitre Nett henvises til kapittel 4 og 5 i søknaden, hvor begrunnelse og vurderinger vedr. behovet er kort oppsummert.

«Drivere for utvidelsesbehovet er en kombinasjon av fremtidig forbruksøkning, økt produksjon, og forsterkningstiltak i regionalnettet.»

Det er vurdert fire konsepter med tre ulike senarioer. Glitre Nett mener behov og begrunnelse for valg av konsept er godt dokumentert. Utover dette henvises det til Statnett sine kommentarer.

Ole Steinar Sørensen

De er blitt plaget med støy i forbindelse med tidligere arbeider på Støleheia. Ber om at begrensninger knyttet til kvelds/ og nattarbeid og helgefired.

Kommentar:

Glitre Nett sine konsesjonssøkte tiltak vil være lite støyende. Forskriftsverdier for støy i anleggsperioden skal overholdes.

Sørlandsadvokatene

De har sendt inn svar på vegne av eiendommene 29/16 og 26/4.

Kraftlinjene går over adkomsten til eiendommene som familien bruker til rekreasjon. Forringelse av eiendommens verdi må hensyntas i erstatningsutmålingene.

Kommentar:

Glitre Nett sine konsesjonssøkte tiltak vil ikke berøre de aktuelle eiendommene.

Med hilsen

Glitre Nett AS

Ellinor Borgi

